

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

HATSEK ADOLF.

hová az előfizetési összegek
— valamint a kéziratok küldendőek. —

TARTALOM: Az év végén. — Dráguljanak-e meg a szivarok? — Vegyes hírek.

Az év végén.

Az 1892. év októberében történt, hogy sürgős szükségesség folyamánaképpen e szaklapnak első száma megjelent. Ily lap létezésének sürgős szükségességét rajtunk kívül sok más nagyobbreszt a szakban jártas, kompetens hivatalnok is felismerte. Belátták, hogy a dohányelárusítás terén számtalan fogyatékoság mutatkozik, hogy ott önkényuralom ütött tanyát, amely csupán saját érdekeit tartja szem előtt; felismerték, hogy a dohánynak magánosok által való nagybani elárusítása fölösleges dolog és ezzel kapcsolatban az ország dohányelárusítóit mint önálló kereseti osztályt szervezni akarták, amely üzletének jövedelméből meg is tud élni.

Lapunk alapításakor tervünk az volt, hogy a nagybani dohányelárusítás álljon fenn ugyan, de csak oly módon, hogy létezése csupán a detailelárusítók kényelmére és semmi egyébre ne szolgáljon. Természetesen a kistrafikot a nagyárudától el kell választani és a nagyárusokat, részben proviziójuk felemelésével, részben a csomagoló ládák ingyenes átengedésével kárpótolja a dohányjövédék a kistrafikból eredő jövedelmük elvesztéseért.

Egy évtizeden át fáradtunk e tervünk megvalósításán. Ez idő alatt sikerült nekünk a nagytrafikosokat azoktól a számottevő károktól megóvnunk, amely őket az árak folytonos hiánya folytán fenyegette. Megkiméltük őket sok kiadástól az adók tekintetében is, továbbá egyedül és kizárólag a mi szüntelen,

buzgó fáradozásunk eredményeképpen számos ládának az ára olcsóbbá lett, úgy, hogy csupán a fővárosi nagytrafikosok előbbi veszteségüknek több mint felét behozták. Végül szövetségük megalapítása által a kereskedők sorába emeltük őket, akiket legalább is meghallgatnak, ami bizony azelőtt nem történt meg.

Azért tettük mindezt, hogy a nagy- és kisárusok között fennálló ellentétek kiegyenlítését és egymás megértését lehetővé tegyük, hogy mindkét fél megtalálja a maga hasznát az üzletben.

Azonban nemsokára beláttuk, hogy fáradozásunk semmi eredménnyel nem járt és nem is fog járni. Szerencsétlenség és ügyetlenség egyaránt közrejátszott abban, hogy a szövetség vezetését a fővárosi nagyárusokra bízták, kik a maguk részéről vállalkozóknak tekintik magukat és az egész munkát alkalmazottaikkal végeztetik. Így történt, hogy a kistrafikok a nagytrafikosoktól való elvételének csaknem kész terve meg nem valósulhatott. A fővárosi nagytrafikosoknak bizonyára nem lett volna elég erejük e terv megdöntésére, de az a körülmény, hogy a ládaügyet megvetésre méltó görbe utakon akarták rendezni, a tervet teljesen meg-hiusította.

S eképen beláttuk, hogy nagy- és kisárusok sohasem haladhatnak békésen egymás mellett, amíg csak a nagytrafikosoknak kistőzsdéjük is van. Továbbá beláttuk, hogy különösen a fővárosi nagytrafikosoknak a kis-

trafik jobban fekszik a szívükön, mint a nagytrafik. Ennek folytán a fővárosi nagytrafikosok nem válnak a dohányegyedáruság javára, ellenkezőleg csak ártalmára vannak; ami pedig a kistrafikosokat illeti, akik számra nézve százszorta többen vannak, azoknak létét egyre növekvő veszedelem fenyegeti mindaddig, amíg a jelenlegi állapot fenáll.

Nekünk nincs semmi kifogásunk a nagytrafikosok mint olyanok ellen, de mindig küzdöttünk ellenük, mint kistrafikosok ellen és a jövőben is küzdeni fogunk. Demokratikus szellemű korunknak szégyene, hogy gazdag emberek a kincstárnak ingyen szolgáltatásokat teljesítenek és szegény embertársaikat, akik az éhséggel küzdenek, egyetlen darab kenyerrüktől is megfosztják. Ez a mi véleményünk.

Amit a dohánykísárusok érdekében mostanáig tettünk és a jövőben tenni fogunk mindaz javára válik a dohányegyedáruságnak is. S ez tényleg meg is fog történni. Mert részünkről azt tartjuk, hogy sokkal inkább megfelel a dohánymonopólium tekintélyének, ha az általa előállított árucikkek az obskurus, bűzös nagy- és kistrafikhelyiségek helyett, aminők a vidéken tulnyomóan találhatóak, tiszta és az állami árucikkhez méltó üzlethelyiségben kerülnek eladásra. Kétségtelen, hogy a legfinomabb és legjobb nyencfalatok is vesztenek értékükből, ha piszkos tányérban találják fel. Nem szabad elfeledni, hogy a vidéken sem élnek már az 1851-ik évben, amelyben a dohánymonopóliumot felállították.

Nem zárhatjuk az évvégi visszapillantásunkat anélkül, hogy meg ne emlékezzünk a gyártásról, amely az utóbbi 15 év alatt minden irányban óriási haladást mutat fel. Azonban a csomagolási eljárás is, amely utóbbi oly rendkívül nagy mértékben járul hozzá az elárusítás megkönnyítéséhez, a tökéletességnek oly fokát érte el, amelyet a legnagyobb köszönettel kell elismernünk. Ha nem is akarjuk magunknak vindikálni az érdemet, hogy ehez mi is nagyban hozzájárultunk, mégis meg kell jegyeznünk, hogy e hatalmas előhaladásra nem egy serkentő szó e hasábon hangzott el. Ez azonban a legkevésbé

sem csökkenti ama derék hivatalnokok érdemét, akik minden praktikus ujtás meghonosítására gondot fordítanak, sőt hálásan el kell ismernünk, hogy minden alkalmat megragadnak, hogy a közönségnek kényelmét szolgálják és a dohánymonopóliumot folytonosan fellendítsék. Aki lapunk első három évtolyamát átlapoztat, számtalan panaszt talál bennük a csomagolás és az áruk minősége miatt, a melyek azóta mind tárgytalanokká váltak.

S így a XIV. évfolyam utolsó számát nyugodt önérzettel zárhatjuk le, mert kötelességünket mindenben hűségesen teljesítettük. S ez nem kevésbé tesz boldoggá bennünket, mintha mindama becsületes szándékaink és törekvéseink, melyeket e helyen felvettünk, megvalósultak volna.

Mert nem megvetendő dolog a gyöngét a hatalmasok erőszakoskodásával szemben, a szegényt a gazdaggal szemben megvédeni, mególtalmazni. E tekintetben lapunk egyedül áll sajnos oly korban, amelyben igazságosság helyett humanizmust hirdetnek, inkább kegyes adományokat osztogatnak ahelyett, hogy a jól kiérdemelt bért fizetnék meg.

Összes kedves olvasóinknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

A szerkesztőség.

Dráguljanak-e meg a szivarok ?

E tárgyról nemrég megjelent cikkünk úgy a hivatalnoki karban, mint a dohányárusok körében élénk érdeklődést keltett. A hozzánk érkezett számos levélből kitűnik, hogy a szivarok megdrágítása nagyon is méltányos volna, ellenben a cigaretták árának felemelése nem helyénvaló. Azonkívül a török dohányok megdrágítása ellen sem lehetne kifogást tenni.

Minden esetre minden hozzánk érkezett levél a maga módja szerint okolja meg a szivarok esetleges megdrágítását. A hivatalnoki körökből hozzánk jutott vélemények azt hangoztatják, hogy a szivarok árát már csak azért is fel kell emelni, hogy a munkások napról-napra növekvő igényei részben kielégíthetők legyenek. »Mit használ az? kérdi — joggal — egy vidéki hivatalnok, hogy az összes dohánygyártmányok forgalma növekszik, ha az elért tiszta nyereség nem tart lépést ezzel az emelkedéssel? Az utóbbi 10 év alatt nemcsak a munkacső drágult meg nagymértékben, hanem más a gyártásnál tekintetbe jövő faktorok is hozzájárultak a gyártás megdrágításához. S ha ez a közel jövőben is így tart majd, ezzel szem-

ben pedig a kész szivart állandóan ugyanazon az áron fogják adni, hová fog a dohányjövedék jutni?

Ezt az indokolást annyira helyesnek találjuk, hogy nem szükséges semmit sem hozzátennünk. A dohányjövedék előzékenységének nem kell tovább terjednie a magániparánál, amely semmi esetre sem várt volna ennyi ideig gyártmányai árának felemelésével, ha a nyersanyag, munkabér és felszerelés költségei emelkedtek volna.

Az észszerűség elvének felelne meg a török dohányok árának felemelése, tekintettel a forgalomba hozott hamisítványokra. E dohányok árának megfelelő felemelése természetesen azt eredményezné, hogy a forgalomba hozott hamisítványoknak vagy jelentékenyen rosszabbakká vagy pedig sokkal drágábbakká kellene válniuk. Ha a valóságban csaknem lehetetlen is, hogy a pénzügyigazgatóságok, illetőleg a pénzügy-örsségek a cigarettacempészést megakadályozhassák, úgy a dohányárak felemelése az egyedüli célravezető mód ez óriási sikkasztás meggátlására. Hiszen köztudomásu, hogy a török dohányokból nagyjából cigarettát gyártanak.

A cigaretták árának felemelését ezidőszert nem tartjuk ajánlatosnak. A hozzánk beküldött levelekben is számos jól informált szakember is ezt a véleményt vallja. Mert az általános forgalomban levő belföldi cigaretták, az 1 és 2 filléresek kivételével, egyáltalán nem olcsók. Ami pedig az 1 és 2 filléres cigarettákat illeti, ezek a szegény emberek cigarettái, akiket kimélni kell. Természetesen az egyfilléres cigaretták a serdületlen ifjuság egészségét is veszélyeztetik, de ebben az irányban a dohányjövedék semmit sem tehet, mert azt nem lehet kívánni, hogy valamely gyáros egyenesen a fogyasztás csökkentésére törekedjék, teljesen eltekintve attól, hogy az adott körülmények közt ez nem használna sokat.

A szivarok áremelkedése oly kérdés, amelynek rövid idő alatt megoldáshoz kell jutnia és el is fog jutni. Részünkről nagy mértékben kívánatosnak tartjuk a dohányosok nagyobb megterhelését a dohányárosok érdekében is, akiknek az árukön megkeresett csekély jövedelme existenciájukat mindinkább veszélyezteti.

Vegyes hírek.

A második különlegességi árudát, amelyet a következő évben létesítenek, minden valószínűség szerint a VIII-ik kerületben fogják megnyitni. Abból az okból gyanítjuk ezt, mert a VIII. kerület a VII. VIII. IX. és X. kerület felől a legkönnyebben megközelíthető, tehát az új tőzsde felállítása ott a legcélravezetőbb volna. Különösen a Kerepesi-ut kezdete, ahol a forgalom oly óriási módon emelkedett, hogy ott egy kistrafik 300,000 koronánál nagyobb forgalmat tud elérni, volna egy különlegességi raktár számára a legalkalmasabb hely, mert ott a kistrafikosoknak nem

ártana és azonkívül a főváros környékének lakói is látogathatnák. Ezzel ellentétben az V. VI. VII. kerület csak igen kevés alkalmas arra, hogy a közönség szándékolt kényelmét a jelzett irányban kielégítsék.

A dohány-, szivar- és cigaretta fogyasztás az elmúlt 1906-ik évben fényes eredményt mutat fel. A fogyasztási többletet a múlt évvel szemben már most körülbelül hét milliónyi tekintélyes összegre becsülhetjük. Ezt a rendkívül kedvező eredményt a dohányjövedék elsősorban a gyártásnak köszönheti, amely az elmúlt év utolsó felében és a most végződő év első felében kifogástalan gyártmányokat állított elő, amihez minden esetre a nyersanyag is nagyban hozzájárult. Kevésbé jól sikerültek a gyártmányok az 1906-ik év második felében, de azok nagyrésze csak a jövő évben fog eladásra kerülni. Valamivel több figyelmességet ajánlanánk a m. kir. dohányjövedéknek az idegen országokbeli dohány vásárlásánál, vagy pedig valamivel nagyobb gavallérságot az árak megfizetésében.

Hány tőzsde lehet egy házban? Semmiesetre sem több, mint egy vagy legfeljebb kettő. Uglátszik ez a m. kir. pénzügyminiszterium azon ügyosztályának felfogása, ahová az engedélyért folyamodók nagyurak névjegyeivel felszerelve fordulnak tőzsdeengedély elnyerése végett. De hagyjuk a tréfát! A dolog már csöppet sem mulatságos, mert alig van egy nap az évben, amelyiken egy tőzsdeengedélyt ne adnának.

A magunk részéről elérkezettnek látjuk az időt a pénzügyminiszteriumnak a legkomolyabban azt tanácsolni, hagyjon fel az eddigi gyakorlattal. Mert ha a dolog még egy ideig ily módon folyik tovább, akkor a tőzsdeengedélyek a makulatura papiros értékét fogják elérni.

A divat bolondjai. Ki tartaná lehetőségenek, hogy a szivarok közt, amelyeknek pedig az a rendeltetésük, hogy eléjjenek és hamuvá váljanak, divat kaphat lábra, akár csak mint az emberek körében. Divatosan van jelenleg öltözve Németországban az a szivar, amelynek szürke fedőlapja van. Ha ezzel nincs felruházva, úgy értéke a társaság szemében csökken és semmiesetre sem tarthat igényt arra, hogy a felső tizezrek szalonjában megélhessen. Azt is megbocsátják neki, az örült divatnak hódoló hölgyekhez hasonlóan, ha parfümje kellemetlen illatot áraszt, sőt ezt finom tonushoz és izléshez tartozónak tekintik.

A szegény gyárosokat, természetesen a kisebbeket, akik nem képesek szürke fedőlapokat beszerezni, vevőik a detail árusítók megostromolják szürke szivarokért és azt okozzák, hogy a szivarok helyett maguk a gyárosok — ösziülnek meg. Az állami dohányjövedékeknek mégis csak jobb dolguk van, azok csak azt szállítják, amijük van.

Kistrafikosok figyelmébe. Az évforduló alkalmával a cigarettapapirgyárosok a dohányárosoknak rendszerint plakátokat küldenek be azzal kérelemmel, hogy azokat üzlethelyiségükben függeszék ki. Ilp mó-

don az illető gyárosok és ügynökök sokat érő ingyenreklámhoz jutnak. Tudniillik míg ilyfajta reklámokért az Omnibuszvállalatoknak a villamos vasut társaságoknak valamint a pályaudvarokon is nagy árakat kell fizetniök; a dohányárusoktól azt kívánják, hogy plakátaikat teljesen ingyen helyezték el, noha épenséggel a trafikra van a legnagyobb szükségük.

Figyelmeztetjük tehát a dohányárusokat most már ismételtén, hogy ily plakátoknak üzlethelyiségükben való kifüggesztéséért legalább is évenkénti 100 koronát kívánjanak, de semmiesetre se tegyék ezt meg ingyen. A gyárosok és kereskedők arra számítanak, hogy a trafikosoknak az ő árúikat okvetlenül tartaniok kell. Érhetően kell tehát tudomásukra adni, hogy ez nem áll és ha a trafikos valamely árut nem akar tartani, az mindenkorra ki is kerülhet a forgalomból. Természetesen a trafikosnak nem szabad azzal törődnie, ha az illető árucikket kezdetben nélkülözi is. Véleményünk szerint ily módon minden trafikos tekintélyes összeggel szaporíthatja meg a jövedelmét.

Egy osztrák Kuba-szivar rejtelsei. Egy bécsi lapnak egyik olvasója, aki számos tapasztalatot szerzett a jövedéki szivarok szivása közben s ezért igen óvatos épen ennek a fajtának a rágyújtásánál, egy Kubaszivart küldött, mely diszpeldánynak is beválik. Az egész szivaron egy tekintélyes vastagságú gyapjuszál húzódott végig. Ez az igyenes melléklet a nevezett Kubaélvezetét nagyon is kétségessé tette s ezért tulajdonosa le is mondott róla. És joggal is bosszankodik azon, hogy tollat, kötelet, gyapjút, haját és más inpraktikus jószágokat talál az osztrák szivarokban és elvárja a dohányjövédéktől, hogy legközelebb meleg téli harisnyát, vagy egy téli kabátot fog a kincstári Kubákba tölteni.

A kirakatok elhomályosodásáról majdnem állandó rovat jelenik meg az illető szaklapokban ilyenkor a tél kezdetén. Dacára a sok ez ellen ajánlott szernek, mégis sok üzlethelyiséget láthatunk most is, a melynek ablakai azzal a csunya réteggel vannak borítva, amelyen át, mint valami ködön keresztül láthatók a kirakatok. Ugylátszik tehát, hogy vagy az illető szerek nagyon költségesek, vagy alkalmazásuk fáradságos, vagy pedig nem törődnek a dologgal.

Nem hisszük, hogy az alább leirt eljárás ismeretes volna, mert az semmibe sem kerül és igazán kényelmesen alkalmazható. Abban áll, hogy a kirakatüveg belső lapját vékony glycerin réteggel vonják be. Ez a glycerinréteg ugyanis meggátolja, hogy a finom vízcseppecskék lerakódhassanak és így az üveg megörzi átlátszóságát.

Egy másik mód kettős üveglapok alkalmazása, melyek úgy vannak egymás mögé elhelyezve, hogy kettőjük között nagyobb vagy kisebb levegőréteg van. Ez a levegőréteg megakadályozza, hogy a kívülről jövő hideg levegő közvetlenül a belső laphoz érhesse és ott kis vízcseppek képződését idézhesse elő, tehát elszigetelő hely gyanánt szolgál.

Minden esetre egyik, vagy másik módon okvetlenül meg kell gátolni a kirakat üvegek elhomályosodását, mert a sok felvilágosítás után, amellyel a szaklapok szolgáltak, az ilyen ködös, lecsurgó vízcseppekkel teli kirakatüveg igazán inestetikusan hat.

Szivar vagy cigaretta-e a cigarilló? A cigaretta fogalma körül, mely mostanáig sincs meghatározva. ajabban kutatások történtek, melyeknek célja volt világosságot teremteni abban a kérdésben, szivar vagy cigaretta-e a cigarilló? A németországi szövetségtanács, mely rendkívül óvatos és loyális módon fáradozik e kérdés felderítésén, mint értesülünk, a berlini kereskedelmi kamara dohányszakmabeli választmányához fordult és véleményét kérte ki e kérdésben. A szakválasztmány hosszabb ülésen beható tárgyalás alá vette a kérdést. A tárgyalás eredménye a következő: Az összes szavazatokkal kettő ellenében a választmány azon a véleményen van, hogy mindazon dohánygyártmányok, amelyeknek fedőlapja dohányból áll, szivaroknak illetve cigarilloknak tekintendők, amikor is közömbös az, vajjon a tölték finoman vagy durván vágott avagy vágatlan dohányból áll.

Már hónapokkal ezelőtt rámutattunk, hogy ha a finoman vágott dohány alkalmazása vétetnék döntőnek, akkor a legolcsóbb minőségű szivarok sem fogják a törvény minősítését kiállani, mert ezekbe a szivarokba rengeteg sok, több kevesebb finoman vágott dohánnyt dolgoznak fel. Bárhogy is vélekedjenek a cigaretta adó törvényéről, a legobjektivebb bírálójának is be kell látnia, hogy folytonos kellemetlenségek és bosszuságok forrását rejti magában.

A kentuckyi dohánytrustnek sikerült a legutóbbi három év alatt a nyersdohány árát 50%-kal leszorítani. A dohánymivelő parasztnak most megtorlásoként fűlégetik a trust raktárait és gyárait. Mult hó 2-án, vasárnap reggel 300 álarcos farmer lovagolt be Princeton városba, lefegyverezték a rendőrséget, lerombolták a telefon- és táviradvezeteket, körülkerítették a *Tobacco Company* dohánygyárait és raktárait és csak akkor vonultak el, amikor már az épületek az egész készlettel teljesen hamuvá égtek. A kár 300.000 dollárra becslik.

„A frankfurti kereskedelmi kamara közleményei“ vesszük át az alábbi tudósítást: Egy külföldi céget, amely 1000 cigarettából álló próbaküldeményt szállított az Egyesült Államokba 500—500 drbot tartalmazó ládikákban az amerikai szállító arról értesítette, hogy a küldeményt az ottani vámhatóság mint a bevételre alkalmatlant feltartóztatta. A kereskedelmi kamara a hozzáintézett kérdésre, a vonatkozó tarifahatározmányt illetőleg a következő felvilágosítást adta:

Szivarok behozatala csak akkor engedélyeztetik, hogy ha 500 darabnál nem többet tartalmazó ládába csomagolva és 3000 drb.-nál nagyobb számban *egyetlen csomagban* vitetnek be. Az összes szivarokat behozataluk után közraktárba vagy pedig egy vámhatósági ellenőrzés alatt álló raktárba kell vinni, amelyekből csak akkor szabad elszállítani, ha mindegyik csomag megvizsgáltatott, ellenőrzési bélyegzővel és folyószámmal, melyet a vámhivatalban feljegyzetnek, látatott el. Az ajándék gyanánt importált szivarokra nézve különös intézkedések nem állanak fenn. Csak az utazókra vonatkozólag áll fenn enyhébb rendelkezés, ezek ugyanis 50 darabig saját személyes használatukra, a fenti előírástól eltérően is hozhatnak be szivarokat.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Zum Jahresschluss. — Sollen die Zigarree theurer werden? — Vermischte Nachrichten.

Zum Jahresschluss.

Es war im October des Jahres 1892, als einer dringenden Nothwendigkeit zu Folge die erste Nummer dieses Fachblattes erschien. Die dringende Nothwendigkeit, dass ein solches Blatt existire, wurde nebst uns, hauptsächlich von vielen das Fach kennenden, competenten Beamten erkannt. Man hatte es eingesehen, dass der Tabakverschleiss unzählige Mängel aufweise, dass eine Willkürherrschaft sich breit mache die Alles zu eigenen Interessen ausbeute; man hatte den Tabakgrossverschleiss durch Private, als etwas überflüssiges erkannt und damit in Zusammenhang die Tabakverschleisser des Landes als eine selbständige Berufsklasse organisiren wollen, die von dem Ertrage ihres Geschäftes auch zu Leben im Stande sind.

Wir unserseits hatten bei Begründung unseres Blattes die Absicht, den Tabakgrossverschleiss bestehen zu lassen, jedoch nur in der Weise, dass er nichts Anderes als zur Bequemlichkeit des Detailhandels existire. Selbstverständlich sollte die Kleintrafik von der Grosstrafik losgetrennt werden und die Grossverschleisser, theils durch eine Erhöhung ihrer Provision, theils durch die Gratis Überlassung der Packkisten von Seite der Tabak-Regie für den Entgang ihres Verdienstes aus der Kleintrafik entschädigt werden.

Ein Jahrzehnt hindurch hatten wir für dieses Programm gearbeitet. Innerhalb dieser Zeit, war es uns gelungen die Grosstrafikanten von den nachtheiligen Schäden zu bewahren, welche ihnen durch das fortwährende Manco der Waaren entstanden war. Wir hatten sie befreit von von verschiedenen Geldleistungen in Hinsicht der Steuer, ferner wurden einzig und allein über unsere unaus-

gesetzte eifrigste Bemühung die Preise mancher Kisten verbilligert, so, dass zum Beispiel die hauptstädtischen Grosstrafikanten allein, mehr als die Hälfte ihres früheren Verlustes hereingebracht hatten. Zum Schlusse hatten wir sie durch Begründung ihres Verbandes zu Kaufleuten gemacht, die man zumindest anhört, was vordem überhaupt nicht der Fall war.

Wir thaten das Alles um einen Ausgleich der Gegensätze zwischen Gross- und Kleinverschleisser herbeizuführen, eine Verständigung zu ermöglichen, damit beide Theile ihren Nutzen bei dem Geschäfte zu finden vermögen.

Doch bald hatten wir eingesehen, dass unsere Bemühungen nichts fruchteten und auch nichts fruchten werden. Unglücklicher und ungeschickter Weise liess man die Verwaltung des Verbandes in die Hände der hauptstädtischen Grosstrafikanten, die ihrerseits als Unternehmer sich geberden und das ganze Werk durch ihre angestellten Leute verwalten lassen. Daher kam es, dass das bereits fertige Projekt, wegen Loslösung der Kleinverschleisse von den Grosstrafikanten nicht zu Stande kam. Wohl wären die hauptstädtischen Grosstrafikanten viel zu schwach gewesen dieses Projekt zu zerstören, aber der Umstand, dass sie ihre Kistenangelegenheit auf einem ganz verwerflich krummen Weg zu ordnen beabsichtigten, machte den Plan vollends scheitern.

Dadurch gelangten wir zur Erkenntniss, dass Gross- und Kleintrafikant niemals friedlich neben einander gehen können, inso lange die Grossverschleisser auch eine Kleintrafik haben. Ferner erkannten wir, dass namentlich den hauptstädtischen Grosstrafikanten, die Kleintrafik mehr ans Herz gewachsen ist, als die Grosstrafik. Demzufolge nützen

die hauptstädtischen Grosstrafikanten dem Tabakmonopol nicht, im Gegentheil sie schaden ihn nur und was die Kleinverschleisser betrifft die an Zahl mehr als das Hundertfache ausmachen, so steht deren Existenz in stets steigender Gefahr, insolange der dermalige Zustand aufrecht erhalten bleibt.

Wir haben nichts gegen die Grosstrafikanten als solche; aber als Kleintrafikanten haben wir sie bekämpft und werden sie bekämpfen. In unserem demokratisch gesinnten Zeitalter, ist es eine Schmach, wenn reiche Leute dem Aerar umsonst Dienste leisten und die armen Menschen die am Hungertuche nagen um ihr Stück Brot verkürzen. Das ist unsere Meinung.

Was wir im Dienste des Tabakkleinverschleisses bisher gethan und in Zukunft auch thun werden, das soll aber auch dem Tabak-Monopol zu Gute kommen. Und es wird diess auch thatsächlich geschehen. Denn wir halten es weit mehr der Würde des Tabak-Monopols entsprechend, wenn die Artikel die es erzeugt, anstatt in den obskuren, stinkenden Tabakgross- und Kleinverschleiss Lokalen, wie sie in der Provinz zu meist gefunden werden, verkauft werden, in anständige, saubere und dem Staatsartikel würdige Geschäftslokale dargeboten werden. Man wird zugeben, dass die feinsten und besten Leckerbissen an Werth verlieren, wenn sie auf schmutzigen Schüsseln serviert werden. Es darf nicht vergessen werden, dass man auch in der Provinz nicht mehr in dem Jahre 1851 lebt, in welchem das Tabak-Monopol errichtet wurde. Wir können diesen Rückblick zum Jahresschluss, nicht schliessen, ohne auch des Fabrikations-Wesens zu gedenken, die nach allen Richtungen hin in den letzten 15 Jahren einen riesigen Fortschritt gemacht hat. Aber auch das Verpackungswesen, welches Letzteres so unendlich viel zur Erleichterung des Verschleisses beiträgt, hat eine Stufe der Vollkommenheit erreicht, die dankbarst anerkannt werden muss. Wollen wir uns auch nicht das Verdienst vindiciren hiezu weit beigetragen zu haben, so müssen wir gleichwohl erwähnen, dass so manche Anregung zu diesem gewaltigem Fortschritte in diesen Blät-

tern gegeben werden. Diess schmälert nicht im geringsten das Verdienst jener wackeren Beamtenchaar denen die Einführung jeder praktischen Neuerung obliegt, im Gegentheil muss es dankbarst anerkannt werden, dass sie jede Gelegenheit aufgreifen, um dem Publikum entgegenzukommen und das Tabakmonopol stetig zu heben. Wer die ersten drei Jahrgänge unseres Blattes heute nachblättert, wird darin eine Unzahl Klagen über Packung und Qualitäten der Waaren finden, die dermalen sämtlich gegenstandslos geworden und nicht mehr existiren.

Und so können wir die letzte Nummer des XIV. Jahrganges dieses Fachblattes mit dem beruhigten Bewusstsein schliessen, dass wir vor Allem getreulich unsere Pflicht erfüllt haben. Und es ist diess ein nicht minder beseligendes Gefühl, als ob all das, was wir im ehrlichen Streben angeregt zur Ausführung gelangt worden wäre. Auch ist es keine Kleinigkeit, die Schwachen vor der Gewalt des Starken, die Armuth vor dem Übermuth der Reichen, in Schutz zu nehmen und zu vertheidigen. In dieser Beziehung steht dieses Fachblatt einzig da und das zudem in einer Zeit, wo man lieber Humanismus als Gerechtigkeit spendet, lieber milde Gaben austheilt als den wohlverdienten Lohn bezahlt.

All unseren geschätzten Lesern wünschen wir fröhliche Weihnachten!

Die Direktion.

Sollen die Zigarren theurer werden?

Unser jüngster Artikel, welcher diesen Gegenstand behandelte, hat sowohl in Beamtenkreisen, wie auch unter den Tabakverschleissern ziemliches Interesse erregt. Aus all den uns zugegangenen Zuschriften geht hervor, dass eine Vertheuerung der Zigarren, nicht aber der Zigaretten sehr wohl gerechtfertigt wäre. Auch wäre gegen eine bedeutende Vertheuerung der Türkischen Tabake nichts einzuwenden.

Allerdings motivirt fast jede Zuschrift eine eventuelle Vertheuerung der Zigarren nach ihrer Art. Die Meinungen, welche aus Beamtenkreisen uns hierüber zuzingen, lauten dahien, dass die Zigarren einen Preisauflschlag schon aus den Grunde erfahren müssen, um den sich von Tag zu Tag mehrenden An-

sprüchen der Arbeiter theilweise zu genügen. Was nützt es? fragt mit Recht ein Beamter der Provinz, wenn der Consum sämtlicher Tabakfabrikate steigt und der erzielte Reingewinn jedoch mit dieser Steigerung nicht gleichen Schritt hält? In den letzten zehn Jahren ist nicht nur die Entlohnung der Arbeitskraft erheblich gestiegen, sondern es haben auch andere, bei der Fabrikation in Betracht kommende Factoren, die Letztere vertheuert. Und wenn das in nächster Zukunft auch so sein soll, die fertige Zigarre dagegen permanent zum selben Preise abgegeben werden soll, wohin soll die Tabak-Regie dann kommen?

Wir finden diese Motivirung für derart richtig, dass ihr nichts hinzuzufügen ist. Die Coullance der Tabak Regie braucht nicht weiter zu gehen, als diejenige der Privatindustrie, welche keineswegs so lange gewankt hätte, ihre Erzeugnisse im Preise zu erhöhen, wenn Rohmaterial, Arbeitslöhne und Adjustirung höhere Ausgaben erfordern.

Einem Gebote der Klugheit würde die Erhöhung der Preise der türkischen Tabake entsprechen, mit Rücksicht auf die Fälschungen welche in den Handel gebracht werden. Ein entsprechend hoher Preiszuschlag auf den Tabaken, müsste naturgemäss zu Folge haben, dass die in den Handel gebrachten Falsifikate entweder bedeutend schlechter, oder bedeutend theurer werden müsste. Ist es in Wirklichkeit fast kaum durchzusetzen, dass dem Zigaretenschmuggel durch die Finanz-Directionen, beziehungsweise der Finanzwache nicht Einhalt geboten werden kann, so ist die Erhöhung der Tabakpreise der einzige Weg dieser riesigen Defraudation entgegenzutreten. Ist es ja bekannt, dass die türkischen Tabake, fast ausschliesslich zur Tabakfabrikation von Zigaretten verwendet werden.

Eine Erhöhung der Preise für Zigaretten empfehlen wir dermalen nicht. Auch in den uns zugekommenen Briefen über die Erhöhung der Preise, wird von Seite informirter Fachleute davon abgerathen. Denn die in dem allgemeinen Verschleiss sich befindlichen innländer Cigaretten, sind mit Ausnahme der Cigaretten zu 1 u. 2 Heller gar nicht billig, und was die 1 und 2 Heller Zigaretten betrifft, so sind es die Zigaretten des armen Mannes, der also geschont werden muss. Freilich bilden die 1 Heller Zigaretten eine Gefahr für die Gesundheit der unreifen Jugend, allein, in dieser Beziehung kann die Tabak-Regie nichts thun, denn es geht nicht an, dass eine Fabrikation direkt den Minderconsum erstreben soll, ganz abgesehen davon, dass diess auch im gegebenen Falle nicht viel nützen würde.

Die Vertheuerung der Zigarren ist eine Frage, die in sehr kurzer Zeit ihre Erledigung finden wird und muss. Nicht in letzter Reihe möchten wir den baldigen Eintritt dieser Mehrbelastung des Rauchers im Interesse der Tabakverschleisser wünschen, deren gegewärtiger geringer Verdienst an den Artikel, ihre Existenz immer ungünstiger gestaltet.

Vermischte Nachrichten.

Eine zweite Specialitäten Handlung, welche kommenden Jahres errichtet wird, dürfte aller Wahrscheinlichkeit nach im VIII. Bezirke eröffnet werden. Wir vermuthen diess aus dem Grunde, weil der VIII. Bezirk, von den Bezirken VII.—VIII.—IX und X. leicht erreichbar, daher die Aufstellung der neuen Niederlage dort am zweckentsprechendsten wäre. Namentlich am Anfange der Kerepeserstrasse, wo der Verkehr derart riesig angewachsen ist, dass dort eine Kleintrafik weit mehr als 300000 Kronen jährlich zu consumiren im Stande ist, wäre der geeigneteste Ort für eine Spezialitäten Niederlage, zumal sie dort keinen Kleintrafikanten Schaden zufügen würde und ausserdem von den Bewohnern der umliegenden Ortschaften Budapest's frequentirt werden dürfte. Dagegen eignen sich die Bezirke V.—VI.—VII., nur sehr wenig um der beabsichtigten Bequemlichkeit des Publikums nach dieser Richtung hin zu genügen.

Der Tabak, Zigarren und Zigaretten Consum im abgelaufenen Jahre 1906 dürfte ein glänzendes Ergebnis aufweisen. Schon jetzt lässt sich der Mehrconsum im Vergleiche zum Vorjahre auf die stattliche Summe von sieben Millionen Kronen beiläufig beziffern. Dieses mehr als sehr gute Resultat, verdankt die Tabak-Regie in erster Reihe der Fabrikation, die in der letzten Hälfte des Vorjahres und im ersten Halbjahre des nun zu Ende gehenden Jahres tadellose Fabrikate lieferte, wozu allerdings auch das Rohmaterial viel beitrug. Minder gut fielen die Fabrikate des zweiten Halbjahres im 1906 aus, doch werden viele derselben erst im kommenden Jahre in den Verschleiss gelangen Etwas mehr Achtsamkeit bei dem Ankaufe der fremdländischen Tabake, wäre übrigens der k. u. Tabak-Regie zu empfehlen, oder aber etwas mehr Splenditität im Bezahlen der Preise.

Mode — Narren: Wer würde es für möglich halten, dass es auch bei der Zigarre, die ja den Zweck hat zu verbrennen und sich in Asche zu verwandeln, eine Mode gibt, wie bei den Menschen. Modern gekleidet ist dermalen in Deutschland die Zigarre nur dann, wenn sie ein graues Deckblatt trägt. Ist diess nicht der Fall, so gilt sie in der Gesellschaft für minderwertig und darf keinesfalls darauf Anspruch machen in den Salons der oberen Zehntausend zu erscheinen. Man verzeiht es ihr auch, gleich den einer verrücktesten Mode huldigenden Damen, wenn ihr Parfum einen widerlichen Geruch verbreitet, ja es gilt diess sogar als zum feinem Ton und Geschmack gehörig.

Die armen Fabrikanten, es sind diess natürlich die kleineren, die nicht im Stande sind sich graue Deckblätter zu verschaffen, werden von ihren Kunden, den Detaillisten bestürmt um graue Zigarren und verursachen daher, dass wohl nicht die Zigarren, wohl aber die Fabrikanten selber grau werden. Da haben es die staatlichen Tabak Regien doch weit besser, die liefern nur das, was sie haben.

Wiefiel Trafiken dürfen in einem Hause sein? Keineswegs mehr als eine, höchstens zwei. Das scheint die Auffassung jener Abtheilung des kön. ung. Finanz-Ministeriums zu sein, wohien sich die Einreicher um Lizenzen mit den Visitkarten grosser Herren wenden um eine Lizenz zu erhalten. Doch Scherz bei Seite! Die Geschichte fängt bereits an, sehr ungemütlich zu werden, denn es gibt kaum einen einzigen Tag im Jahre ohne dass eine Trafik Lizenz ertheilt werden würde.

Wir für unseren Theil, halten die Zeit für gekommen, um dem Finanz-Ministerium ernstlich zu rathen diese Praxis einzustellen. Denn, wenn die Sache in dieser Weise noch eine Zeitlang fortgeht, dürften die Tabaktrafik Lizenzen den Werth des Makulaturpapiers erreichen.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánynagyárusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánynagyárusok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárusításával. Ezen visszás állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyeket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyeket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagyárusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolczi, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olműci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák**. Elster és Topf lemergi cég kívánatra szivesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

Kérjen prospectust!

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lelkészek-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselek, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíj jogosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak $\frac{1}{4}$ —25 évig terjedő időre heti, havi, $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ és egész évi tőke kamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris- bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmet.

4°/_o! 4°/_o! 4°/_o! 4°/_o!

Jelzálog hitel! 300 koronától feljebb I. II. és III. helyre földek-, városi- és vidéki-házak, nyaralók, gyárak, fürdő-épületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték $\frac{3}{4}$ részéig.

Építési hitel! építésfélben lévő ingatlanokra 2-3 részletben, oly arányban a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank és magánadóságok convertálása!

Váltó- és tárcahitel! Vizleszámítás kereskedőknek!

Előnyösen! Solid alapon és gyorsan eszközöljük mindezen fenti műveleteket elsőrangú belföldi intézetek által.

Meller L. Egyed

BUDAPEST, V., KOHÁRY-UTCA 19.

Elsőrendű ajánlatok!

Válaszbélyeg melléklendő!

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!

Legjobb a

Kardos

svéd gyújtó.

Legjobb a

Germán és Krokodil

rózsaszalon-gyújtó.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!